

Dönem : 1
Toplantı : 2

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 227

«Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında Sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşvik ve himayesine mütedair Andlaşma» nın ve bu andlaşmaya ekli Protokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve C. Senatosu Dışişleri, Basın - Yayın ve Turizm, Sanayi ve Tarım, Malî ve İktisadi işler ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi 1/313; C. Senatosu 1/258)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 133)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 3467 - 16866

1 . 7 . 1963

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 28 . 6 . 1963 tarihli 104 ncü Birleşiminde ivedilikle görüşülerek kabul edilen, «Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında Sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşvik ve himayesine mütedair Andlaşma» nın ve bu Andlaşmaya ekli Protokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Fuad Sirmen
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 24 . 10 . 1962 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 27, 28 . 6 . 1963 tarihli 103 ve 104 ncü Birleşimlerinde ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 133)

Dışişleri, Basın-Yayın ve Turizm Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Basın-Yayın ve
Turizm Komisyonu
Esas No. : 1/258
Karar No. : 21

3 . 7 . 1963

Yüksek Başkanlığa

«Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşvik ve himayesine mütedair andlaşma» nın ve bu andlaşmaya ekli protokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı Komisyonumuza havale edilmekle tetkik edildi:

Tümü üzerinde cereyan eden görüşmeler sonunda; Millet Meclisi Genel Kurulunun 28.6.1963 tarihli ve 104 ncü Birleşiminde ivedilikle görüşülerek tasvip gören metin Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Sanayi ve Tarım Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
<i>N. E. Sumer</i>	Tabii Üye	Hatay	Çankırı
	<i>A. Yıldız</i>	<i>S. Adalı</i>	<i>H. Dağlı</i>
Balıkesir	İstanbul	Konya	Samsun
<i>E. Aka</i>	<i>E. Menemencioglu</i>	<i>M. Obuz</i>	<i>F. Tevetoğlu</i>

Sanayi ve Tarım Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Sanayi ve Tarım Komisyonu

5 . 7 . 1963

Esas No: 1/258

Karar No: 19

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşvik ve himayesine mütedair Andlaşmanın ve bu Andlaşmaya ekli Protokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısı, komisyonumuzun 4 . 7 . 1963 tarihli toplantısında ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarı gerekçesinde belirtilen hususlar ve ilgili Bakanlık temsilcilerinin verdikleri bilgiler komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden mezkûr kanun tasarısı Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile aynen ve oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince C. Senatosu Malî ve İktisadi İşler Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

C. Senatosu Sanayi ve Tarım

Komisyonu Başkanı	Sözcü	Kâtip	
Muğla	Artvin	Çorum	Tabii Üye
<i>M. Akarca</i>	<i>F. Alpaslan</i>	<i>A. Çetin</i>	<i>V. Ersü</i>
Tabii Üye	Adana	Adana	Bursa
<i>S. Özgür</i>	<i>M. N. Ademoğlu</i>	<i>G. Avcı</i>	<i>B. Güzey</i>
Erzincan	Hatay	İstanbul	Cumhurbaşkanınca S. Ü.
<i>F. Baysoy</i>	<i>V. Aksoy</i>	<i>Ş. Akyürek</i>	<i>N. Sengel</i>

Malî ve İktisadi İşler Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Malî ve İktisadi İşler Komisyonu

15 . 7 . 1963

Esas No. : 1/258

Karar No. : 74

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 . 6 . 1963 tarihli 104 nü Birleşiminde ivedilikle görüşülerek kabul edilen, «Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşvik ve himayesine mütedair Andlaşma» nın ve bu Andlaşmaya ekli Protokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısı, komisyonumuzun 10 . 7 . 1963 tarihli toplantısında ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi.

Mezkûr kanun tasarısının gerekçesinde tafsilen belirtilen hususlar ve buna mütedair Bakanlık

C. Senatosu (S. Sayısı : 227)

temsileisinin verdiği tamamlayıcı bilgiler komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden bahis konusu kanun tasarısı Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile aynen ve oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince C. Senatosu Bütçe Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bu raporda Başkan ve

Sözcü	Kâtip		
Gaziantep	Manisa	Ankara	Giresun
Z. İslâm	R. Ulusoy	R. Etker	S. Orhon
Balıkesir	İzmir	Kayseri	Sinop
H. A. Türker	H. Onat	H. Kalpaklıoğlu	Söz hakkım mahfuzdur. S. Batur

H. Söylemezoğlu
Sivas

Bütçe Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe Komisyonu
Esas No. : 1/258
Karar No. : 127

18 . 7 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 . 6 . 1963 tarihli 104 ncu Birleşiminde ivedilikle görüşülerek kabul edilen «Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşvik ve himayesine mütedair Andlaşma» nun ve bu Andlaşmaya ekli Protokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı» Komisyonumuzun 18 . 7 . 1963 tarihli toplantısında ilgili Bakanlık temsilejlerinin huzurlarında tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının gerekçesinde tafsilen belirtilen hususlar ve buna mütedair Bakanlık temsileisinin verdiği tamamlayıcı bilgiler Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden bahis konusu kanun tasarısı Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine öncelik ve ivedilikle arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü		
Cumhurbaşkanıca S. Ü.	Siirt	Adana	Balıkesir
S. Kurutluoğlu	L. Aykut	M. Ünalı	K. Öztas
Konya	Sakarya	Tabii Üye	
M. Dinekli	K. Yurdakul	H. Tunçkanat	

MİLLET MECLİSİNİN
KABUL ETTİĞİ METİN

«Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında Sermaye Yatırımlarının Karşılıklı Olarak Teşvik ve Himayesine mütedair Andlaşma» nun ve bu Andlaşmaya ekli Protokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Ankara'da 20 Haziran 1962 tarihinde imzalanan ilişik «Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında Sermaye Yatırımlarının Karşılıklı Olarak Teşvik ve Himayesine mütedair Andlaşma» ve bu Andlaşmaya ekli Protokol ve sekiz mektubun onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ, BASIN - YAYIN
VE TURİZM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

«Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında Sermaye Yatırımlarının Karşılıklı Olarak Teşvik ve Himayesine mütedair Andlaşma» nun ve bu Andlaşmaya ekli Protokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

SANAYİ VE TARIM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ
METİN

«Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında Sermaye Yatırımlarının Karşılıklı Olarak Teşvik ve Himayesine mütedair Andlaşma» nun ve bu Andlaşmaya ekli Protokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

**MALİ VE İKTİSADİ İŞLER KOMİSYONU-
NUN KABUL ETTİĞİ METİN**

«Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında Sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşvik ve hiymayesine müte-dair Andlaşma» nın ve bu Andlaşmaya ekli Pro-tokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi Genel Kuru-lunca kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi Genel Kuru-lunca kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi Genel Kuru-lunca kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

**BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN**

«Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında Sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşvik ve hiymayesine müte-dair Andlaşma» nın ve bu Andlaşmaya ekli Pro-tokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ ARASINDA SERMAYE YATIRIMLARININ KARŞILIKLI OLARAK TEŞVİK VE HİMAYESİNE MÜTEDAİR ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti İki devlet arasındaki İktisadi İş Birliğini geliştirmek arzusu ile, bir devletin vatandaş ve şirketlerine diğer devlet arazisinde sermaye yatırımları için müsait şartlar yaratmak amacı ile, bu sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak ahden himayesi ve teşvikinin, hususi iktisadi teşebbüsü canlandırıp her iki memleketin refahını artırmaya yarayacağı anlayışı ile aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır :

Madde — 1.

(1) Âkîd Taraflardan her biri, ülkesinde diğer Âkîd Tarafın vatandaş ve şirketlerine ait sermaye yatırımlarına kendi mevzuatına uygun olmak şartıyla muvafakat edecek, bunları imkân dairesinde teşvik ve gereken müsaadelerin verilmesini hayırbahlıkla tetkik edilecektir. Âkîd Taraflar bu yatırımlara her halde hak ve nasafet dairesinde muamele edecektir.

(2) Âkîd Taraflardan hiçbiri, ülkesinde, diğer Âkîd Tarafın vatandaş ve şirketlerine ait, yahut bunların tesiri altında bulunan sermaye yatırımlarını, kendi vatandaş ve şirketlerinin veya üçüncü devletlerin vatandaş ve şirketlerinin sermaye yatırımlarından daha az müsait muameleye tabi tutmayacaktır.

Madde — 2.

Âkîd Taraflardan hiçbiri diğer Âkîd Tarafın vatandaş ve şirketlerini, kendi ülkesinde yapılacak sermaye yatırımları ile ilgili meslekî ve iktisadi faaliyetleri ve sermaye yatırımlarının idaresi, istimali ve intifaı bakımından kendi vatandaş ve şirketlerinin veya üçüncü devlet vatandaş ve şirketlerinden daha gayrimüsait muameleye tabi tutmayacaktır.

Madde — 3.

(1) Âkîd Taraflardan birinin vatandaşları ile şirketlerinin sermaye yatırımları, diğer Âkîd Tarafın ülkesinde himaye ve emniyete mazhar olacaktır.

(2) Âkîd Taraflardan birinin vatandaş ve şirketlerinin diğer Âkîd Taraf ülkesindeki sermaye yatırımları, ancak âmme menfaati lehine ve istimlâk edilen sermaye yatırımının değer paha karşılığının edası suretiyle istimlâk edilebilir. Bu eda gecikmeksizin yapılmalı, bilfiil kıymetlendirilebilir ve serbestçe transfer edilebilir olmalıdır. Değer pahanın tesbiti ve edası için en geç istimlâk anında tedbir alınmış olmalıdır. İstimlâkin mevzuata uygunluğu ve değer paha miktarı normal kazai yollarla incelenenilmelidir.

(3) Bir Âkîd Taraf vatandaş ve şirketleri harbî halî, silâhlı çatışma veya âmme intizamını ihlâl eden haller dolayısıyla diğer Âkîd Taraf ülkesindeki yatırımlarının uğrıyacağı zararlara ait tazminat ödemelerinde bu Âkîd Taraf vatandaş ve şirketlerinden daha az müsait muameleye tabi tutulmayacaktır. Bu kabîl edaların transferi hususunda da Âkîd Taraflar şahıs ve şirketlerinin talepleri, üçüncü devlet şahıs ve şirketlerinin aynı kabîl taleplerinden daha az müsait muameleye tabi tutulmayacaktır.

(4) Bu madde ile tanzim edilen hususlarda Âkîd Taraflardan birinin vatandaş ve şirketleri diğer Âkîd Tarafın ülkesinden en ziyade müsaadeye mazhar muameleden faydalanırlar.

Madde — 4.

Âkîd Taraflardan her biri diğer Âkîd Tarafın vatandaş ve şirketlerine ait sermaye ile hasılatın ve tasfiye halinde de bedelin transferini garanti eder.

M. Meclisinin kabul ettiği metin

Madde — 5.

Âkîd Taraflardan birine, bir sermaye yatırımı için garantiden dolayı rücu edilmesi halinde, 11 nci maddeden doğan hakları bâki kalmak üzere, bu Âkîd Taraf, kanunen kendisine intikâl eden veya hukukî selefi tarafından devrolunan haklarını (intikâl eden talepler) selefinin haiz bulunduğu aynı şartlara göre kullanmaya yetkilidir. İntikal eden talepler gereğince bu Âkîd Tarafa yapılacak tediyelerin transferi 3 ncü maddenin (2), (3) ve (4) ncü fıkraları ile 4 ncü madde hükümleri, mâna itibariyle uygulanır.

Madde — 6.

(1) Âkîd Taraflar, yatırımın ülkesinde bulunduğu tarafın yetkili makamlarınca caiz görülecek surette aksini düzenlemedikleri takdirde, 3 ncü maddenin 2 veya 3 ncü fıkraları ile 4 veya 5 ncü maddelere göre yapılacak transferler, gecikmeden ve Milletlerarası Para Fonu tarafından sarîh veya zımî olarak kabul edilmiş ve transfer günü cari muamelelere bilfiil uygulanan kur üzerinden yapılır.

(2) Transfer sırasında, Âkîd Taraflardan birinde 1 ncü fıkraya uygun bir tahvil kuru mevcut değilse, bu Âkîd Tarafın Amerikan dolârına veya serbestçe kabili tahvil başka bir paraya yahut altına nazaran kendi parası için tesbit etmiş olduğu resmî kur uygulanır. Böyle bir kur da tesbit edilmemiş ise, sermayenin ülkesinde yatırıldığı Âkîd Tarafın yetkili makamları, hak ve neşafet dairesinde bir tahvil kuru tayin ederler.

Madde — 7.

(1) Âkîd Taraflardan birinin mevzuatından veya bu Anlaşmadan ayrı olarak Âkîdler arasında mevcut veya ileride tesis edilecek olan milletlerarası vecibelerden, diğer Âkîd Taraf vatandaş ve şirketleri için işbu Anlaşma ile derpiş edileden daha müsait bir muamele yapılmasını âmir bir hal tarzı doğacak olursa, bu hal tarzına işbu Anlaşma sebebiyle hâle gelmeyecektir.

(2) Âkîd Taraflardan herbiri, ülkesinde, diğer Âkîd Tarafın vatandaş ve şirketlerinin sermaye yatırımlarına mütedair olarak üzerine aldığı sair her türlü taahhüdü yerine getirecektir.

Madde — 8.

(1) Bu Anlaşmadaki «sermaye yatırımı» tâbiri bütün âktif kıymetleri ve tahdidî olmamak üzere, bilhassa aşağıdakileri içine alır:

- a) Menkûl ve gayrimenkûl mülkiyeti ve diğer aynı haklar,
- b) Şirketlerde hissedarlık hakları ve sair şekilde iştirakler,
- c) Para ve eda mükellefiyetine mütaallik iktisadî bir değeri olan matlubat,
- d) Telif ve smai mülkiyet hakları, teknik usuller, ticarî unvanlar ve goodwill,
- e) Âmme hukukuna istinaden tanınan ve intifa hakkını da kapsıyan haklar.

Servet değerlerinin yatırılış şeklinde vâkı olacak değişiklik, bunların, verilen bir müsaade çerçevesinde, sermaye yatırımı sıfatına hâle getirmez.

(2) «Hasılat» tâbiri : Muayyen bir dönem için bir sermaye yatırımından kâr veya faiz olarak elde edilmiş olan meblâğları ifade eder.

(3) «Vatandaş» tâbiri :

a) Federal Almanya Cumhuriyeti için, Federal Almanya Cumhuriyeti Anayasası anlamındaki Almanları,

b) Türkiye Cumhuriyeti, için Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile Türk Vatandaşlık Kanunu anlamındaki Türkleri,

ifade eder.

M. Meclisinin kabul ettiği metin

(4) «Şirketler» tâbiri :

a) Federal Almanya Cumhuriyeti için; şirketlerinin, hissedarlarının yahut üyelerinin mesuliyeti mahdudolsun veya olmasın ve faaliyeti kazanca müteveccih bulunsun veya bulunmasın, merkezi, Federal Almanya Cumhuriyeti ülkesinde olup kanunlarına göre hukukani mevcut her hükmi şahıs ile hükmi şahsiyeti haiz olsun olmasın her ticari şirket veya sair şirket yahut cemiyeti.

b) Türkiye Cumhuriyeti için; şirketlerinin, hissedarlarının yahut üyelerinin mesuliyeti mahdudolsun veya olmasın ve faaliyeti kazanca müteveccih bulunsun veya bulunmasın, merkezi Türkiye Cumhuriyeti ülkesinde olup kanunlarına göre hukukani mevcut her hükmi şahıs ile hükmi şahsiyeti haiz olsun olmasın her ticari şirket veya sair şirket yahut cemiyeti.

İfade eder.

Madde — 9.

Bir Âkid Tarafın mevzuatına göre, ülkesinde, diğer Âkid Tarafın vatandaş ve şirketlerince işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden evvel yapılmış olan sermaye yatırımları da bu Anlaşma hükümlerine tabi olacaktır.

Madde — 10.

Âkid Taraflardan her biri, bu Anlaşma çerçevesi içinde yerli muamelesini, bu muamelelerin aynı hususlarda diğer Âkid Tarafından da yapılması vâkiasına istinaden yapacaktır.

Madde — 11.

(1) İşbu Anlaşmanın tefsiri ve tatbiki mevzuunda fikir ayrılıkları zuhur ettiği takdirde Âkid Taraflar dostluk ruhu içinde bir hal şekli bulmak üzere istişarelere başlayacaklardır.

(2) Bir fikir ayrılığı, birinci fıkrada sözü geçen istişarelere bağlanmaması Âkid Taraflardan birine diğeri tarafından teklif edildiği tarihten itibaren bir yıl içinde tesviye edilemediği takdirde, **keyfiyet, Âkidlardan birinin isteği üzerine, bir hakem heyetine arz edilebilir.**

(3) Hakem heyeti, Âkid Taraflardan her birinin birer üye tâyin etmesi ve bu iki üyenin de, Âkid Tarafların hükümetlerince tâyin olunmak üzere bir başkan üzerinde mutabık kalmaları suretiyle her bir hâdise için teşkil edilir. Üyeler; Âkid Taraflardan birinin, ihtilâfı bir hakem heyetine arz etmek istediğini diğer tarafa bildirmesi üzerine, iki ve başkan da üç ay içinde tâyin edilirler.

(4) Üçüncü fıkrada gösterilen müddetlere riayet edilmemesi halinde, başka türlü bir uzlaşmaya varılmazsa Âkid Taraflardan her biri, gereken tâyinleri yapmasını Milletlerarası Adalet Divanı Başkanından isteyebilir. Başkan, iki taraftan birisinin tabiiyetini haiz ise veya bu tâyinleri yapmasına mâni varsa, bunları ikinci başkan yapar. İkinci başkan da iki Âkid Taraftan birinin tabiiyetini haiz veya onun da tâyinleri yapmasına mâni varsa, iki Âkid Taraftan birisinin tabiiyetinde olmayıp, Milletlerarası Adalet Divanında bunlardan sonra derece itibariyle en kıdemli üye bu tâyinleri yapar.

(5) Hakem heyeti oyların ekseriyeti ile hükümünü verir. Hükümleri bağlayıcıdır. Âkid Taraflardan her biri kendi üyesinin ve hakem heyeti önünde cereyan edecek muamelelerde kendi temsil masraflarını deruhde eder. Başkanın masrafı ile sair masraflar her iki Âkid Tarafa eşit olarak karşılanır. Hakem heyeti, masraflar için başka bir tesviye tarzı da tâyin edebilir.

(6) Yukarıda sayılanlar dışındaki usul hükümlerini hakem heyeti kendisi tesbit eder; ancak hakem heyetinin teşkiline kadar tarafların mutabakata vardıkları usul hükümleri mahfuzdur.

Madde — 12.

İşbu Anlaşma hükümleri, Âkid Taraflar arasında bir ihtilâf çıkması halinde dahi, milletlerarası hukukani umumî kaidelerinin cevaz verdiği geçici tedbirleri alarak haklarına hânel gelmeksizin, yü-

M. Meclisinin kabul ettiği metin

rürlükte kalacaktır. Bu nevi tedbirler, eğer kesilmiş ise, diplomatik münasebetlerin tekrar tesis edilip edilmediğine bakılmaksızın, en geç ihtilâfın fiilen sona ermesiyle kaldırılacaktır.

Madde — 13.

İşbu Anlaşmanın meriyete girmesinden itibaren üç ay içinde, Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine hilâfına bir beyanda bulunmadığı takdirde mezkûr Anlaşma, Protokolün 11 nci maddesinin hava nakliyatına mütaallik hükümleri müstesna olmak üzere, Berlin Land'ına da şâmil olacaktır.

Madde — 14.

(1) Bu Anlaşma tasdika tabidir. Tasdiknameler en kısa müddet içinde Bonn'da teati olunacaktır.

(2) Bu Anlaşma, tasdiknamelerin teatisinden bir ay sonra yürürlüğe girecektir. On yıllık bir süre için yürürlükte kalacak ve sona ermesinden bir yıl önce, iki taraftan birinin yazılı olarak feshini ihbar etmemesi halinde gayrimuayyen bir müddet için uzatılmış olacaktır. On yılın geçmesinden sonra Anlaşmanın her zaman feshi ihbar edilebilecek, ancak vâkı ihbardan sonra daha bir yıl yürürlükte kalacaktır.

(3) Anlaşmanın yürürlükten kalkması tarihine kadar yapılmış olan yatırımlar için, 1 ilâ 13 ncü maddelerin hükümleri bu Anlaşmanın fiilen sona ermesi tarihinden itibaren daha onbeş yıl için muteber olacaktır.

İkisi Türkçe ve ikisi Almanca olmak ve her metin aynı derecede muteber bulunmak üzere 20 Haziran 1962 tarihinde Ankara'da akdedilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti adına
Turgut Aytuğ Feridun C. Erkin

Federal Almanya Cumhuriyeti adına
Dr. Kurt Daniel G. Von Broich - Oppert

PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak himaye ve teşvikine mütedair bu Anlaşmanın imzalanmasında, imza eden yetkililer ayrıca, Anlaşmanın parçası olarak kabul edilmesi gereken, aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

(1) 1 nci madde için :

a) 1 nci fıkra 1 nci bend :

Her Âkid Taraf, mevzuatına göre, gerekli müsaadeyi verip vermemekte muhtardır. Müsaade verildiği takdirde, yatırım, bu Anlaşmanın tam himayesine mazhar olur.

b) 2 nci fıkra için :

1 nci maddenin 2 nci fıkrası, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce sağlanmış olan hak ve kolaylıklar için uygulanmaz. Âkid Taraflar, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra mevzuatını 1 nci maddenin 2 nci fıkrasına uygun olarak tatbik edeceklerdir.

(2) 1 nci madde 1 nci fıkra ve 4 ncü madde için :

Türkiye'de Mukim Şahısların Ticari Borçlarına Mütaallik 11 Mayıs 1959 tarihli Anlaşmanın (Paris Anlaşması) 9 ncü maddesine göre Türkiye'de yatırım olarak kullanılmasına müsaade edilen aktif kıymetler de bu Anlaşmanın himayesinden faydalanır. Bu aktif kıymetlerle ilgili sermaye ve hâsılâtın transferinde Paris Anlaşmasının transfer hükümleri mahfuzdur. Paris Anlaşması hükümlerine göre transfer tahditleri, bu Anlaşmanın himayesinden faydalanan diğer kıymetleri de ihtiva eden bir yatırımda yalnız Paris Anlaşmasıyla ilgili kısma uygulanır.

(3) 2 nci madde için :

M. Meclisinin kabul ettiği metin

a) Bilhassa ham ve yardımcı madde, enerji, yakıt maddeleri ile her türlü istihlal ve işletme vasıtalarının temini taahhütleri ve mamullerin dâhil ve hariçte sürümüne mâni olacak aynı tesiri haiz tedbirler, 2 nci maddenin ruhuna uygun şartlar olarak mütalâa edilir. Âkîd Tarafların kendi vatandaş ve şirketleri ile üçüncü Devlet vatandaş ve şirketlerine umumi ve aynı ölçüde uygulanmak üzere alacakları tedbirler ile kamu emniyeti ve nizamı, halk sağlığı veya ahlâkı ile ilgili sebeplerden dolayı alacakları tedbirler 2 nci madde mânasında şartlar olarak mütalâa edilmez.

b) 2 nci madde, sermaye yatırımı ile ilgili müteamel iktisadi faaliyet dışında başka bir iktisadi faaliyette bulunulmasına hak bahşetmez. 1 nci maddenin 1 nci fıkrasına göre bir sermaye yatırımı için müsaade gerekli ise bu yatırıma ait faaliyet sahasının çerçevesi müsaade belgelerinde tâyin olunabilir.

c) 2 nci madde memlekete giriş, ikamet ve hizmet erbabı olarak faaliyet hususlarına uygulanmaz.

(4) 3 ncü maddenin 2 nci fıkrası için :

a) Bu Anlaşmaya göre sermaye yatırımı kabul edilen mamelekin veya mamelek haklarının kamu tedbirleriyle istimlâke eşit ölçüde nez'i veya taahhüdü, 3 ncü maddenin 2 nci fıkrası mânasında istimlâki ifade eder. 3 ncü maddenin 2 nci fıkrası, bir sermaye yatırımının devletleştirilmesi halinde de caridir.

b) 3 ncü maddenin 2 nci fıkrasındaki eda, kusurlu bir gecikme olmaksızın yapılmış olduğu takdirde gecikmeden yapılmış sayılır.

(5) 4 ncü madde için :

a) Bir yatırımın tamamen veya kısmen sona erdirilmesi gayesiyle elden çıkarılması da 4 ncü madde mânasında tasfiye sayılır.

b) 4 ncü maddenin uygulanmasında, Âkîd Tarafların; vergi, resim ve diğer âme mükellefiyetleri ile aktif kıymetlerin satışında âzami fiyatların tesbiti hususundaki mevzuatın mahfuz olduğu hakkında Âkîd Taraflar arasında mutabakat mevcuttur.

(6) 5 nci madde için :

Âkîd Taraflar; 5 nci maddeye göre bir rücu halinde, halefin intikal eden talep haklarını Âkîd Tarafın ülkesinde ancak selefi gibi aynı şekilde kullanabileceği hususunda mutabaktırlar.

(7) 6 nci madde için :

a) 6 nci maddenin 1 nci fıkrası mânasında bir transfer, normal transfer muameleleri için nazara alınan süre içinde yapıldığı takdirde gecikmeden yapılmış sayılır. Süre, gerekli vesikalar ve şahadetnamelerle, usulüne uygun olarak yetkili makama müracaat edildiği gün başlar ve hiçbir suretle iki ayı aşamaz.

b) 6 nci maddenin 1 nci fıkrasındaki «cari muameleler» deyimini, Milletlerarası Para Fonu Anlaşmasının 19 ncu maddesi (i) fıkrasının (2) ve (3) ncü bentleri hükümlerine göre «current transaction» olan bütün sermaye hareketlerini ifade eder.

(8) 7 nci madde için :

Âkîd Tarafların, 7 nci maddenin 2 nci fıkrasında zikredilen taahhütleri yalnız Tarafların yetkili makamlarının kamu tasarrufu olarak giriştikleri taahhütlerdir.

(9) 8 nci madde için :

a) 1 nci fıkra için :

aa) Âkîd Taraflar, hasılatın bir aktif kıymet artışı olarak mütalâa edildiği ve bu sebeple yatırımın bir parçası olarak aynı himayeye mazhar olacağı hususunda mutabaktırlar.

bb) Âkîd Taraflar, bir Âkîd Tarafın ülkesine bu Anlaşmanın meriyete girmesinden önce ithal edilmiş veya o ülkede iktisabedilmiş olan aktif kıymetlerin 1 nci maddenin 1 nci fıkrasına göre bir sermaye yatırımına müsaade yeni sermaye yatırımına girip girmeyeceğine karar vermekte muhtardırlar.

M. Meclisinin kabul ettiği metin

ce) Âkîd Tarafların yetkili makamları tâyin edecekleri eksperler vasıtasıyla, bir sermaye yatırımı içindeki aktif kıymetlerin müsaade belgesindeki kıymetlere cins ve değer bakımından uygun olup olmadığını tetkik etmek yetkisine sahiptirler.

b) 2 nci maddenin 2 nci fıkrasında zikredilen mânada kâr hissesi ve faiz, bir sermaye yatırımına isabet eden net meblâğları ifade eder.

c) 4 neü fıkra için :

8 nci maddenin 4 neü fıkrası hükmüne bütün kamu iktisadi teşebbüsleri dâhildir.

(10) 9 neu madde için :

a) 9 neu maddede zikredilen mevzuat deyimi; Türkiye Cumhuriyeti bakımından, 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik ve 6326 sayılı Petrol Kanunları ile bunların ek ve tadillerini ifade eder.

b) Âkîd Taraflar, Federal Almanya Cumhuriyetinin Alman dış borçlarına mütedair 27 Şubat 1953 tarihli Anlaşma hükümlerinden doğan taahhütlerinin bu Anlaşma ile mahfuz olduğu hususunda mutabıktırlar.

(11) Âkîd Taraflardan her biri, bu Anlaşma mânasında, yatırıma muhassas malların veya bu yatırım ile ilgili olarak, şahısların nakliyatında diğer Âkîd Tarafın deniz ve hava nakliyatına iştirakini imkânsız kılaacak veya mâni olacak serbest rekabet esaslarına aykırı tedbirler almaktan imtina edecektir.

(12) Vatandaşlığın tesbiti hususunda diğer usuller mahfuz olmak üzere, ilgili Âkîd Tarafın yetkili bir makamı tarafından verilmiş millî pasaporta sahip her şahıs o Âkîd Tarafın vatandaşı olarak kabul edilir.

İkisi Türkçe ve ikisi Almanca olmak ve her metin aynı derecede muteber bulunmak üzere 20 Haziran 1962 tarihinde Ankara'da akdedilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti adına
Turgut Aytuğ *Feridun C. Erkin*

Federal Almanya Cumhuriyeti adına
Dr. Kurt Daniel *G. Von Broich - Oppert*

Ankara, 20 Haziran 1962

Sayın Başkan,

Hükümetlerimizin Türkiye'nin iktisadi kalkınması için hususi bir önem attedikleri yatırımların karşılıklı olarak teşvik ve himayesine mütaallik Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında bugün imzalanan Anlaşma ile ilgili olarak Hükümetimin aşağıdaki isteklerini Hükümetinizin hayırhahlıkla tetkikine arz etmekle şeref duymaktayım :

1. Federal Hükümet Alman sermayedarlarına ait Türkiye'de yapılacak yatırımları, garantiler sağlanması yolu ile hayırhahlıkla teşvik ettiği ve bu yatırımlara mümkün olan her yardım ve kolaylığı gösterdiği takdirde, Türkiye Hükümeti memnun olacaktır.

2. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümetinden, Türkiye'deki yatırımların teşviki için teknik yardımını artırmayı incelemesini ve Alman sermayesinin celbedilmesi için yapılacak gayretleri desteklemesini, rica etmektedir.

Hükümetinizin, Hükümetimin isteklerini hayırhahlıkla tetkik edeceğini teyidatmenizi istirham ederim.

Türk Heyeti Başkanı
Turgut Aytuğ

Dr. Kurt Daniel
Alman Heyeti Başkanı
Ankara.

M. Meclisinin kabul ettiği metin

Ankara, 20 Haziran 1962

Sayın Başkan,

Aşağıdaki metni ihtiva eden 20 Haziran 1962 tarihli mektubunuzu aldığımı teyid etmekle şeref duymaktayım :

«Hükümetlerimizin Türkiye'nin iktisadi kalkınması için hususi bir önem attıkları yatırımların karşılıklı olarak teşvik ve himayesine mütaallik Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında bugün imzalanan Anlaşma ile ilgili olarak Hükümetimin aşağıdaki isteklerini Hükümetinizin hayırhahlıkla tetkikine arz etmekle şeref duymaktayım :

1. Federal Hükümet Alman sermayedarlarına ait Türkiye'de yapılacak yatırımları, garantiler sağlanması yolu ile hayırhahlıkla teşvik ettiği ve bu yatırımlara mümkün olan her yardım ve kolaylığı gösterdiği takdirde, Türkiye Hükümeti memnun olacaktır.

2. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümetinden, Türkiye'deki yatırımların teşviki için teknik yardımını artırmayı incelemesini ve Alman sermayesinin celbedilmesi için yapılacak gayretleri desteklemesini, rica etmektedir.

Hükümetinizin, Hükümetimin isteklerini hayırhahlıkla tetkik edeceğini teyid etmenizi istirham ederim.»

Hükümetimin, Hükümetinizin isteklerini hayırhahlıkla inceleyeceğini teyid ederim.

Turgut Aytuğ
Türk Heyeti Başkanı
Ankara.

Alman Heyeti Başkanı
Dr. Kurt Daniel

Ankara, 20 Haziran 1962

Sayın Başkan,

Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşviki ve korunması hakkında bir Anlaşma akdine müncer olan müzakereler sırasında, Türkiye'nin ekonomik gelişmesi için turizmin haiz olduğu büyük öneme işaret ettiniz. Bu hususta sizinle tamamen mutabık ve tarafımızdan izhar edilmiş olan aşağıdaki istekleri Hükümetime arz etmeye âmade bulunmaktayım :

1. — Türkiye'de turizmin kurulması ve teşkilâtlandırılması şartlarını incelemek, bunun tatbiki için teklifler yapmak ve Teknik personelin yetiştirilmesi imkânlarını araştırmak üzere Türkiye'ye uzmanlar gönderilmesi;

2. — Turizm Bürolarının kurulması ve her türlü teknik tesislerin vücuda getirilmesi imkân ve yollarının araştırılması, bu hususta hassaten Antalya Bölgesinin geliştirilmesi göz önünde tutulması;

3. — Turizmin inkişafına mütaallik plânlarının uygulanmasına ve bu alanda hususi sermayenin iştirakine yardım edilmesi ve bu gaye için gereken her türlü kolaylığın gösterilmesi;

Bu tekliflerin mevcut imkânlar çerçevesinde kabulünü Hükümetime tavsiye edeceğim.

Yukardaki hususlarda Hükümetinizin mutabakatini bana teyid ettiğiniz takdirde minnettar olacağım.

Turgut Aytuğ
Türk Heyeti Başkanı
Ankara

Alman Heyeti Başkanı
Dr. Kurt Daniel

M. Meclisinin kabul ettiği metin

Ankara, 20 Haziran 1962

Sayın Başkan,

Aşağıdaki metni ihtiva eden 20 Haziran 1962 tarihli mektubunuzu aldığımı teyid etmekle şeref duymaktayım :

«Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşvik ve korunması hakkında bir Anlaşma akdine müncer olan müzakereler sırasında, Türkiye'nin ekonomik gelişmesi için turizmin haiz olduğu büyük öneme işaret ettiniz. Bu hususta sizinle tamamen mutabık ve tarafınızdan izhar edilmiş olan aşağıdaki istekleri Hükümetime arz etmeye âmade bulunmaktayım :

1. — Türkiye'de turizmin kurulması ve teşkilâtlandırılması şartlarını incelemek, bunun tatbikatı için teklifler yapmak ve Teknik Personelin yetiştirilmesi imkânlarını araştırmak üzere Türkiye'ye uzmanlar gönderilmesi;

2. — Turizm Bürolarının kurulması ve her türlü teknik tesislerin vücuda getirilmesi imkân ve yollarının araştırılması, bu hususta Antalya Bölgesinin geliştirilmesinin göz önünde tutulması;

3. — Turizmin inkişafına mütaallik plânlarının uygulanmasına ve bu alanda hususi sermayenin iştirakine yardım edilmesi ve bu gaye için gereken her türlü kolaylığın gösterilmesi;

Bu tekliflerin mevcut imkânlar çerçevesinde kabulünü Hükümetime tavsiye edeceğim.

Yukardaki hususlarda Hükümetinizin mutabakatini bana teyidettiğiniz takdirde minnettar olacağım.»

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetimin mutabakatini teyidederim.

Dr. Kurt Daniel

Alman Heyeti Başkanı

Ankara

Türk Heyeti Başkanı

Turgut Aytuğ

Ankara, 20 Haziran 1962

Sayın Başkan,

Hükümetlerimizin Türkiye'nin iktisadi kalkınması için hususi bir önem attıkları yatırımların karşılıklı olarak teşvik ve himayesine müteallik Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında bugün imzalanan Anlaşma ile ilgili olarak Hükümetimin aşağıdaki isteklerini Hükümetinizin hayırlılıkla tetkikine arz etmekle şeref duymaktayım :

İşbu Anlaşmanın tatbikatından olmak üzere, Türkiye'ye gelecek Alman uzmanlarının beraberlerinde getirecekleri otomobillerle ev eşyalarının Türk mevzuatının müsaadesi nisbetinde memlekete girmesi hususunda Türk Hükümetinin gerekli her türlü kolaylığı göstereceğini teyit buyurmanızı bilhassa rica ederim.

Hükümetinizin, Hükümetimin isteklerini hayırlılıkla tetkik edeceğini teyidedenizi istirham ederim.

Turgut Aytuğ

Türk Heyeti Başkanı

Ankara

Alman Heyeti Başkanı

Dr. Kurt Daniel

M. Meclisinin kabul ettiği metin

Ankara, 20 Haziran 1962

Sayın Başkan,

Aşağıdaki metni ihtiva eden 20 Haziran 1962 tarihli mektubunuzu aldığımı teyidedimle şeref duymaktayım :

«Hükümetlerimizin Türkiye'nin iktisadi kalkınması için hususi bir önem attıkları yatırımların karşılıklı olarak teşvik ve himayesine müteallik Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında bugün imzalanan Anlaşma ile ilgili olarak Hükümetimin aşağıdaki isteklerini Hükümetinizin hayırhahlıkla tetkikine arz etmekle şeref duymaktayım :

İşbu Anlaşmanın tatbikatından olmak üzere, Türkiye'ye gelecek Alman uzmanlarının beraberlerinde getirecekleri otomobillerle ev eşyalarının Türk mevzuatının müsaadesi nisbetinde memlekete girmesi hususunda Türk Hükümetinin gerekli her türlü kolaylığı göstereceğini teyit buyurmanızı bilhassa rica ederim.

Hükümetinizin, Hükümetimin isteklerini hayırhahlıkla tetkik edeceğini teyidedmenizi istirham ederim.»

Hükümetimin, Hükümetinizin isteklerini hayırhahlıkla inceliyeceğini teyidederim.

Türk Heyeti Başkanı

Turgut Aytuğ

Dr. Kurt Dainel

Alman Heyeti Başkanı

Ankara

Alman Heyeti Başkanı

Ankara, 20 Haziran 1962

Bay Başkan,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümet Delegasyonu ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti Delegasyonunun, iki memleket arasında askıda kalmış malî ve ticari meselelere dair, yaptıkları müzakereler sonunda imzalanan 3 Kasım 1960 tarihli Protokolün birinci maddesine atfen, bahis konusu meseleleri bir hal şekline bağlamak üzere, bâzı teknik sebepler yüzünden kesilmiş olan müzakerelerin mümkün olduğu süratle başlaması hususunda Hükümetinizin mutabakatını bana teyideylemenizi rica ederim Bay Başkan.

Hürmetlerimi kabul buyurmanızı rica ederim Bay Başkan.

Türk Heyeti Başkanı

Turgut Aytuğ

Türk Heyeti Başkanı

Ankara, 20 Haziran 1962

Bay Başkan,

Aşağıda kayıtlı 20 Haziran 1962 tarihli mektubunuz hakkında Hükümetimin mutabakatını bildirmekle şeref duyarım :

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Delegasyonu ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti Delegasyonunun, iki memleket arasında askıda kalmış malî ve ticari meselelere dair, yaptıkları müzakereler sonunda imzalanan 3 Kasım 1960 tarihli Protokolün birinci maddesine atfen, bahis konusu meseleleri bir hal şekline bağlamak üzere, bâzı teknik sebepler yüzünden kesilmiş olan müzakerelerin mümkün olduğu süratle başlaması hususunda Hükümetinizin mutabakatını bana teyideylemenizi rica ederim Bay Başkan.

Hürmetlerimi kabul buyurmanızı rica ederim Bay Başkan.»

Alman Heyeti Başkanı

Dr. Kurt Daniel